ȚÎRLOAICA RAMONA MARIA

ELEMENTE DE LIMBAJ MUZICAL

SOFT EDUCAȚIONAL DE SPECIALITATE PENTRU CICLUL GIMNAZIAL

Material realizat în concformitate cu programa școlară în vigoare, aprobată ME

Craiova, 2022

ȚÎRLOAICA RAMONA MARIA

ELEMENTE DE LIMBAJ MUZICAL

SOFT EDUCAȚIONAL DE SPECIALITATE PENTRU CICLUL GIMNAZIAL

Material realizat în concformitate cu programa școlară în vigoare, aprobată ME
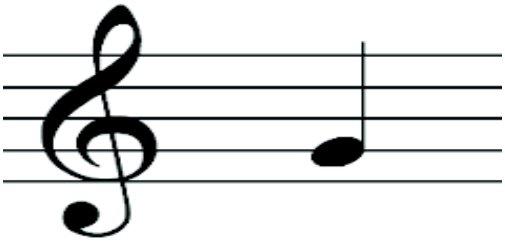
Editura Printera

Craiova, 2022 *ISBN 978-630-6560-53-1*

ELEMENTE DE LIMBAJ MUZICAL

Melodia este o înlănțuire de sunete și pauze muzicale. Într-o melodie, sunetele urcă și coboară. Sunetele muzicale pot avea înălțimi diferite: sunete groase (joase/groase), medii (nici prea joase, nici prea înalte), subțiri (înalte/acute).

Semnul grafic al sunetului muzical este nota muzicală.

Sunetele se aud și se intonează, notele se văd și se scriu.

Notele muzicale se scriu pe **portativ**, semnul grafic format din 5 linii paralele și 4 spații libere. În fața portativului se așează semnul grafic numit **cheia sol.**

ȘTIAI CĂ?

- ✓ ***Notele muzicale*** au în spate o istorie vastă, ce datează de acum câteva mii de ani – chiar dacă atunci erau doar inscripții care arătau total diferit față de cele utilizate în ziua de astăzi.
- ✓ ***Denumirile notelor muzicale folosite în prezent sunt atribuite lui Guido d'Arezzo (995-1050, Italia) care a preluat un vechi cântec religios latin consacrat lui Ioan Botezătorul cu titlul Sancte Iohannes, rezultând denumirile notelor muzicale (ut, re, mi, fa, sol, la și si). Deoarece ut era greu de pronunțat, în secolul al XVII-lea a fost înlocuit cu do.***

✓ **Ut**queant laxis
✓ **Re**sonare fibris
✓ **Mi**ra gestorum
✓ **Fa**muli quorum
✓ **Sol**ve polputi
✓ **La**bii reatum
✓ Sancte **I**ohannes

REȚINE!

Notația muzicală tradițională este rezultatul unei îndelungate evoluții.

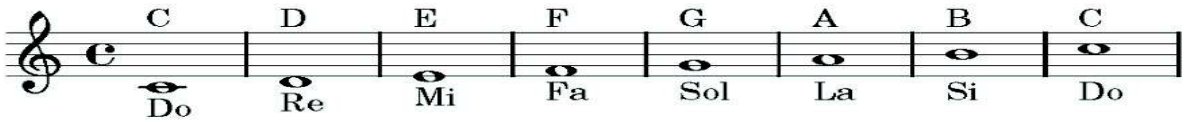
Cei vechi notau sunetele prin semne luate din literele alfabetului. Se crede că indienii și chinezii, a căror cultură se impunea antichității, au fost primii care au avut ideea de a nota sunetele muzicii prin litere. Vechii greci și, mai târziu, romanii notau, de asemenea, muzica prin literele alfabetului.
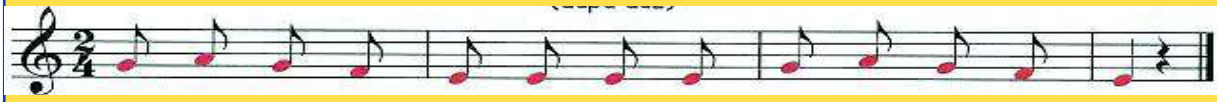

Invenția tiparului în anul 1436 de către Johannes Gutenberg și a celui de note muzicale în anul 1501, datorită italianului Ottaviano Petrucci, conjugate cu perfecționarea instrumentelor - mai ales a celor cu corzi - constituie un salt remarcabil în evoluția scrisului muzical.

O melodie poate fi reprezentată în scris cu ajutorul sunetelor, iar pentru a putea reda corect înălțimea lor, acestea se scriu pe un portativ.

Notele muzicale sunt în număr de șapte, iar fiecare dintre cele de pe portativ are propriul ei nume (muzicienii știu în acest mod ce notă să cânte). Primele șapte litere din alfabet sunt utilizate în notația muzicală internațională pentru numirea notelor.

APLICAȚIE PRACTICĂ

Melodia este reprezentată în scris cu ajutorul _____
Exemplul muzical este format din_____sunete
La începutul fiecărui portativ se scrie_____
Transcrieți fragmentul muzical în caiete, marcând nota SOL cu verde, LA cu roșu, FA cu negru și MI cu albastru

Portativul și Cheia SOL
https://www.youtube.com/watch?v=R04HqdXT-pE
Notele muzicale
https://www.youtube.com/watch?v=rOsQygRbd_o

TIMP ŞI MIŞCARE

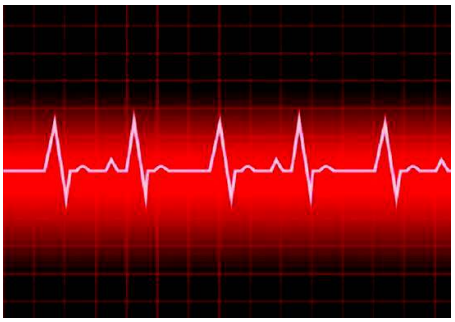
Ritmul natural

Cuvântul ritm provine de la grecescul „rhytmos” și înseamnă: cadență, repetare, mișcare regulată;

Ritmul psihic se bazează pe ritmicitatea unor trăiri la nivel mental în funcție de anumiți factori.

Ritmul fizic - periodicitate a unei mișcări fizice, a unui proces fiziologic, a unei activități.

Ritmul social- *reprezintă activitățile repetitive din timpul unei zile a unui individ în societate.*
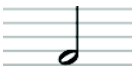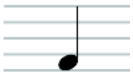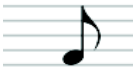

RITMUL MUZICAL (DURATE, PAUZE)

*Noțiunea generală de ritm muzical **cuprinde trei elemente**: ritmul propriu-zis, metrul(măsura) și tempo-ul.*
***Ritmul** este succesiunea organizată a duratelor muzicale.*
*Muzica este o **înlănțuire de diverse durate ale sunetelor** și combinații ale acestora ce se constituie în formule ritmice.*

REȚINE!

Sunetele muzicale pot fi scurte, potrivite sau lungi.
DURATA reprezintă carateristica sunetului de a fi mai lung sau mai scurt în timp și se exprimă prin semne grafice numite valori de note.
PAUZELE exprimă durata tăcerii în muzică. Astfel fiecărei valori de note îi corespunde o pauză, care poartă denumirea notei.
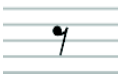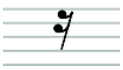

notă întreagă
Durata: 4 timpi

doime
Durata: 2 timpi

pătrime
Durata: 1 timp

optime
Durata: $^1/_2$ timp

șaisprezecime
Durata: $^1/_4$ timp

APLICAȚIE PRACTICĂ

Urmărește materialul video. Identifică sunetele lungi și cele scurte. Fii atent, fiecare figurină reprezintă un sunet, iar fiecare culoare reprezintă un instrument muzical.
https://www.youtube.com/watch?v=cZ7tZFigmac

TEMPOUL-reprezintă viteza în care se interpretează o piesă muzicală și se reprezintă prin termeni de mișcare

Mișcări lente

- Largo = larg, foarte rar
- Lento = lent, lin, domol
- Adagio = rar, așezat, liniștit

Mișcări medii

- Andante = mergând, potrivit de rar
- Moderato = moderat, potrivit
- Allegretto = repejor, puțin mai rar decât Allegro
- Allegro = repede

Mișcări rapide

- Vivace = iute, vioi
- Presto = foarte repede
- Prestissimo = cât se poat de repede

INTENSITATEA este calitatea sunetului de a fi mai tare sau mai slab (manifestare în funcție de mărimea, amplitudinea vibrațiilor).

Gradul de intensitate sonoră poartă numele de nuanță. Totalitatea nuanțelor și accentelor, precum și a altor noțiuni legate de intensitatea sonorității muzicale, folosite în practica muzicală, respectiv în tehnica de canto, determină dinamica muzicală.

Nuanţe cu intensitate uniformă

Termen în limba italiană	*Semnul grafic prescurtat*	*Termen în limba română*
Fortissimo	*ff*	*foarte tare*
Forte	*f*	*tare*
Mezzoforte	*mf*	*potrivit de tare*
Piano	*p*	*încet*
Pianissimo	*pp*	*foarte încet*

Nuanţe cu intensitate progresivă

Termen în limba italiană	*Pronunţare corectă*	*Scriere prescurtată*	*Termen în limba română*
Crescendo	*creşendo*	*cresc.*	< *creşte intensitatea treptat*
Decrescendo	*decreşendo*	*decresc.*	> *descreşte intensitatea treptat*

Denumirea valorilor de note

https://www.youtube.com/watch?v=wD8Cu2MWZ2k

BIBLIOGRAFIE

Manual educație muzicala-clasa a V-a, Ed. Litera, București, 2019
Manual educație muzicala clasa a VII a, Ed Art Klett București 2019
Manual educație muzicală clasa a VIII a, Editura ArtKlett, 2020
https://view.livresq.com/view/5f9b11014d395493fcafcb2f/
https://blog.mcmusic.ro/2019/11/22/notele-muzicale-creeaza-muzica-dar-stii-totul-despre-ele/
https://prezi.com/p/e89ondnvh0wx/ritmul/